

BOD-en

AOA-lesprogramma

Versie 2.0

Inhoud

Inleiding	1
Doelgroep BOD-en.....	1
Lesvorm en leeromgeving	1
Aard en doel	2
Algemene eisen t.a.v. de ontwikkeling en uitvoering van de AOA-opleiding	6
Inhoud modules en aanverwante eisen	7
Formeel- en Materieel strafrecht (FMS)	7
Proces verbaal (PV).....	7
Basis Verhoor Opleiding (BVO).....	9

Inleiding

In deze bijlage staan de inhoudelijke minimale eisen aan het programma van de AOA-basis her- en bijscholing, inclusief de bijbehorende leerdoelen en specifieke aanverwante eisen per module beschreven.

Dit document biedt een overzicht van de belangrijkste elementen en inhoudelijke eisen van de opleiding, en de kennis en vaardigheden die Deelnemers zullen verwerven. Algemene uitvoeringseisen die aan de uitvoering van de opleiding gesteld worden staan beschreven in het Programma van Eisen.

Doelgroep BOD-en

De doelgroep voor de AOA is voornamelijk hbo of wo geschoold, maar er zijn ook medewerkers in een opsporingsteam die mbo geschoold zijn. Er is een steeds grotere groep die behoort tot Generatie Z. De doelgroep heeft een gevarieerde juridische, financiële of fiscale kennis

Lesvorm en leeromgeving

Onderstaand vindt u de kaders die wij hanteren voor het onderwijsaanbod, met betrekking tot de keuze voor fysieke, blended, klassikale of online onderwijsvormen. Wij stellen enkel harde kaders waar dit noodzakelijk is voor de uitvoerbaarheid van het programma of in lijn met intern beleid. Voor de overige aspecten van de uitvoering bieden wij de nodige ruimte voor invulling door de Opdrachtnemer, zodat Opdrachtnemer de flexibiliteit heeft om een aanbod te ontwikkelen dat optimaal aansluit bij de behoeften van de Deelnemers, onze gewenste leeromgeving en (leer)doelstellingen.

De Leerinterventies

Het onderwijsaanbod dient vernieuwend en inspirerend te zijn, en rekening te houden met de verschillende leerstijlen en voorkeuren van de Deelnemers, waaronder de kenmerken van Gen Z.

Het lesmateriaal moet interactief en veelzijdig zijn, met gebruik van diverse werkvormen die de theoretische stof op creatieve en aansprekende wijze overbrengen. Daarbij wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan visuele ondersteuning via multimedia, zoals video's, infographics en andere visuele elementen, en kan waar passend gebruik worden gemaakt van gamificatie en digitale tools.

Het onderwijsaanbod dient daarnaast kort, krachtig en overzichtelijk te zijn, zodat Deelnemers zelfstandig en effectief kunnen leren in overeenstemming met de principes uit deze Bijlage. Op deze manier wordt het volledige leerproces, van kennisverwerving tot toepassing en evaluatie, actief ondersteund en geoptimaliseerd.

Aard en doel

Opdrachtgever wenst de AOA-opleiding af te nemen waarin de bekwaamheidseisen en eindtermen vanuit het Ministerie van Justitie en Veiligheid zijn opgenomen. De leerdoelen zijn gebaseerd op de eindtermen BOD-en De eindtermen zijn gebaseerd op art. 3 van het Besluit bekwaamheid en betrouwbaarheid opsporingsambtenaar bijzondere opsporingsdiensten 2010.

Het doel van de opdracht is om in de AOA-basisopleiding kennis van strafrechtelijke en strafvorderlijke bepalingen te verwerven en te kunnen reproduceren in de examenstof van de wettelijke regels. Dit betekent:

Na afloop van de opleiding heeft de Deelnemer kennis van:

- Grondrechten;
- strafvorderlijke bevoegdheden (incl. de bijzondere opsporingsbevoegdheden van de Titels IVA en V van Boek 1 van het Wetboek van Strafvordering);
- Algemene strafrechtelijke begrippen;
- Algemene staatsrechtelijke en privaatrechtelijke begrippen;
- Wettelijke eisen die worden gesteld aan een proces-verbaal;
- Taken en organisatie van de rechterlijke macht, politie, de Koninklijke Marechaussee en de bijzondere opsporingsdiensten.

Ook moeten de Deelnemers leren een eenvoudig verhoor af te nemen en een eenvoudige pv te schrijven.

Het wordt verwacht dat de opleiding de leerinhouden, waar mogelijk, verbindt aan relevante toepassingsgerichte context (de bijzondere opsporingspraktijk). Dat vraagt om docenten die goed bekend zijn met thema's en werkwijzen van de Bijzondere Opsporingsdiensten.

Basisopleiding

De AOA-basisopleiding is ter verkrijging van de opsporingsbevoegdheid en wordt door Opdrachtnemer modulair opgebouwd. De opleiding omvat tenminste onderstaande modules:

1. Formeel- en Materieel strafrecht (FMS);
2. Proces verbaal (PV);
3. Basisopleiding Verhoor (BVO).

Her- en bijscholing

De AOA- her- en bijscholing omvat de module Formeel- en Materieel strafrecht (FMS). Dit is in principe het zelfstudiemateriaal van de module Formeel en Materieel strafrecht (FMS) van de basisopleiding. Periodiek (5-jaarlijks) moet de Deelnemer met goed gevolg een examen voor het onderdeel Materieel en Formeel strafrecht afleggen, in het kader van het behoud en de verlenging van de akte. Programma opzet

Opleiding	Module	Lesvorm	Werkvorm	Tijdsduur	Toelichting
AOA Startopleiding BOD-en	Formeel en Materieel Strafrecht (FMS)	Over heel FMS: Digitaal waar kan, fysiek waar nodig. De begeleide lesdagen dienen fysiek of online aangeboden te worden. Deelnemers mogen niet digitaal aansluiten bij fysieke lessen.	Leverancier kan zelf invulling geven aan de werkvorm.		
		Digitaal waar kan, fysiek waar nodig.	De cursist moet de mogelijkheid krijgen om te oefenen op die aspecten waarop hij slecht scoort. Opdrachtnemer voorziet de cursisten dagelijks van een aantal vragen over de lesstof, zodat de lesstof herhaald wordt. De vragen kunnen gaan over alle onderdelen van de module kunnen en in willekeurige volgorde gesteld worden.	Dagelijks tijdens zelfstudieperiode FMS	
		Digitaal waar kan, fysiek waar nodig.	Les over <i>Werken volgens de systematiek van wetteksten en het systematisch toepassen ervan.</i>	Verwachting 1-2 uur	Verwachting is ook dat cursisten actief gestimuleerd worden de wettenbundel tijdens hele AOA te gebruiken.

		Digitaal	Wekelijks een moment om vragen te stellen aan docent en daar antwoord op te krijgen (vragenuurtje).	Verwachting 1 uur wekelijks binnen zelfstudieperiode FMS	
Basisopleiding Proces-Verbaal (PV)		Over heel PV: Digitaal waar kan, fysiek waar nodig. De begeleide lesdagen dienen fysiek of online aangeboden te worden. Deelnemers mogen niet digitaal aansluiten bij fysieke lessen.	Leverancier kan zelf invulling geven aan de werkvorm.		
		Digitaal waar kan, fysiek waar nodig.	Begeleid onderwijs maakt onderdeel uit van de opleiding t.b.v. de interactie met de docent. De cursisten kunnen bovendien direct vragen stellen en met elkaar discussiëren.		
		Digitaal waar kan, fysiek waar nodig.	20% van de opleiding moet worden besteed aan het schrijven in de juiste stijl. Dit onderdeel moet worden gegeven door een trainer die gespecialiseerd is in het lesgeven op het gebied van schriftelijke communicatie en ervaring/kennis heeft in het schrijven van pv's. Dit maakt onderdeel uit van het begeleid onderwijs.		

		Digitaal waar kan, fysiek waar nodig.	Docent kijkt minimaal één PV van iedere cursist na en levert hierop feedback. Het geven van de individuele feedback gebeurt niet tijdens het begeleide, plenaire onderwijs.		
	Basis Verhoor Opleiding (BVO)	Voorkeur voor blended onderwijs. De begeleide lesdagen dienen fysiek of online aangeboden te worden. Deelnemers mogen niet digitaal aansluiten bij fysieke lessen.	De voorkeur gaat uit naar een blend van voorbereidende en tussentijdse leervormen (zoals e-learning, microlearning, podcasts etc.), gecombineerd met praktijkgerichte simulaties. De daadwerkelijke oefening van de taak, het verhoor, dient plaats te vinden in een fysieke, simulerende en veilige omgeving.		
Her- en bijscholing	Formeel en Materieel Strafrecht (FMS)	Online zelfstudie	Zelfstudie voor cursist.		Zelfstudie van lesmateriaal van de opdrachtgever, ontwikkeld door de opdrachtnemer.

Algemene eisen t.a.v. de ontwikkeling en uitvoering van de AOA-opleiding

UE AOA 1	De doorlooptijd van de AOA-opleiding, exclusief examen, bedraagt in principe 25 aaneengesloten werkdagen.
----------	---

UE AOA 2	De AOA-opleiding wordt zo veel mogelijk digitaal aangeboden waar kan, maar fysiek waar nodig.
----------	---

UE AOA 3	De Opdrachtnemer is in staat om, op verzoek van Opdrachtgever, het opleidingsprogramma en de begeleide lesdagen flexibel aan te bieden in zowel fysieke als online vorm. Indien het programma initieel in een fysieke lesvorm is ontwikkeld, dient Opdrachtnemer dit zonder kwaliteitsverlies te kunnen omzetten naar een online variant. Eveneens geldt dat een initieel online ontwikkeld programma desgevraagd kan worden omgezet naar fysieke lesdagen.
----------	---

UE AOA 4	Als een Deelnemer niet fysiek kan deelnemen aan de lesdag, is het niet mogelijk om de Deelnemer online aan te laten sluiten.
----------	--

Inhoud modules en aanverwante eisen

Formeel- en Materieel strafrecht (FMS)

Het hoofddoel van deze module is om de Deelnemers voldoende bekwaam te maken om aan de eisen rondom kennis voor de opsporingsbevoegdheid te voldoen, gebaseerd op de eindtermen BOD-en. Die bekwaamheid moet blijken uit het met goed gevolg afleggen van de examens Materieel Strafrecht en Formeel Strafrecht.

Daarnaast is het van belang dat de Deelnemer, bij de start van de module Formeel en Materieel Strafrecht, leert te werken volgens de systematiek van wetteksten en het systematisch toepassen ervan. Hiervoor hebben we de volgende leerdoelen opgesteld. Na afloop van de module:

1. Kan de Deelnemer snel en doelgericht relevante bepalingen van wet- en regelgeving in de bundel opzoeken.
2. Weet de Deelnemer hoe de wettenbundel is opgebouwd c.q. welke wet- en regelgeving op welke plek in de bundel is te vinden.
3. Weet de Deelnemer hoe de verschillende wet- en regelgeving is opgebouwd.

Specifieke eisen FMS (in de basis AOA-opleiding)

UE AOA 5	Opdrachtnemer draagt zorg voor een docent op afstand (doa), gekoppeld aan een elektronische leeromgeving (elo) van de Opdrachtgever. Deze doa antwoordt binnen een werkdag digitaal op de digitaal gestelde vragen m.b.t. de lesstof.
----------	---

UE AOA 6	Opdrachtnemer draagt zorg voor een wekelijks begeleid terugkoppelmoment (vragenuurtje). Deelnemers kunnen van het terugkoppelmoment vrijwillig, afhankelijk van hun individuele behoefte gebruik maken. Het moment vindt online plaats en is zo vorm gegeven dat Deelnemers in kunnen bellen op een spreekuur. Het kan dus zijn dat er meerdere Deelnemers tegelijk aan deelnemen. Hiervoor bestaat geen maximaal aantal Deelnemers.
----------	--

UE AOA 7	Onderdeel van het leeractiviteiten is het werken volgens de systematiek van wetteksten en het systematisch toepassen ervan.
----------	---

Proces verbaal (PV)

Opdrachtnemer is verantwoordelijk voor het doceren van het onderdeel PV op zodanige wijze dat de leerdoelen bereikt worden. Kort gezegd is het doel dat de opsporingsambtenaar op juiste wijze kan verbaliseren van wat hij/ zij heeft gezien, gehoord en gedaan.

Leerdoelen:

De Deelnemer kan een proces-verbaal van waarnemingen/ bevindingen schrijven dat:

1. voldoet aan de wettelijke eisen uit het Wetboek van Strafvordering Art. 152 en 153. (ondertekend, gedagtekend, persoonlijk opgemaakt op ambtseed/ambtsbelofte, voorzien van de redenen van wetenschap, enz.)
2. is geschreven in de juiste stijl:
  - a. doel- en lezersgericht;
  - b. logische opbouw;
  - c. helder Nederlands op B1 niveau;
  - d. de juiste werkwoordstijd (onvoltooid verleden tijd en eventueel bij de opening en afsluiting van een alinea in de voltooid tegenwoordige tijd);
  - e. korte, actieve zinnen;
  - f. geen ambtelijke taal en zo min mogelijk vaktermen;
  - g. gebruik witregels;
  - h. gebruik titels (tussenkopjes) die de lading dekken.

Opleidingsmateriaal PV

Het is van belang dat de processen-verbaal die de Deelnemers tijdens de bevoegdheidsopleiding gaan schrijven relatie met de toekomstige controle- en opsporingspraktijk hebben. Praktijkvoorbeelden maken de opleiding immers levendig en geven de Deelnemers inzicht in het werk van een algemeen opsporingsambtenaar.

Hiertoe leveren de aangesloten opsporingsdiensten eenmalig casusmateriaal aan waarmee geoefend kan worden. Dit casusmateriaal bestaat voornamelijk uit filmmateriaal (waaronder voormalige examenfilmpjes). Tijdens het examen moeten de Deelnemers ook een proces-verbaal schrijven op basis van een filmpje.

Beoordeling examens PV

Het examen voor het onderdeel PV wordt afgenomen en beoordeeld door de Opdrachtnemer van Perceel 2 Examinering.

Het examen bestaat uit het schrijven van een proces-verbaal op basis van een korte film met een casus uit de beroepspraktijk van de opsporingsdiensten.

Specifieke eisen PV

UE AOA 8	Begeleid onderwijs maakt onderdeel uit van de opleiding t.b.v. de interactie met de docent. De Deelnemers kunnen bovendien direct vragen stellen en met elkaar discussiëren.
UE AOA 9	20% van de opleiding moet worden besteed aan het schrijven in de juiste stijl. Dit onderdeel moet worden gegeven door een docent die gespecialiseerd is in het lesgeven op het gebied van schriftelijke communicatie en ervaring/kennis heeft in het schrijven van PV's. Dit maakt onderdeel uit van het begeleid onderwijs.
UE AOA 10	Docent kijkt minimaal één PV van iedere Deelnemer na en levert hierop feedback. Het geven van de individuele feedback gebeurt niet tijdens het begeleide, plenaire onderwijs
UE AOA 11	De Deelnemers moeten eerst de module Formeel en Materieel Strafrecht hebben gevolgd, voordat zij mogen deelnemen aan het onderdeel Basisopleiding proces-verbaal.

Basis Verhoor Opleiding (BVO)

De Basis Verhoor Opleiding vormt de basis voor beginnende medewerkers binnen de opsporing, die geen of onvoldoende ervaring hebben met het voorbereiden en uitvoeren van een verhoor. De basiskennis en -vaardigheden die zij aanleren in de BVO bouwen zij verder uit in de vervolgopleidingen. Om voldoende kwaliteit van de BVO te garanderen zijn leerdoelen geformuleerd die de Deelnemers tijdens de opleiding moeten behalen. Door het behalen van deze leerdoelen verwerven de Deelnemers de basiskennis en -vaardigheden.

Bij het aanleren van gespreks- verhoorvaardigheden komen veel verschillende aspecten aan bod. Hieronder een overzicht van de onderwerpen die bij de BVO relevant worden geacht. Daarna volgt een korte uiteenzetting van de leerdoelen per overkoepelend onderwerp.

De leerdoelen voor het onderdeel BVO zijn als volgt:

Juridisch kader

Het verhoor vindt meestal plaats tijdens een strafrechtelijk onderzoek. Voor het voorbereiden en uitvoeren van een verhoor moet daarom rekening worden gehouden met wet- en regelgeving. Daarnaast bestaan enkele juridische aanwijzingen in het kader van verhoor.

Na de BVO kent de Deelnemer:

- De rechten en plichten van een aangever, getuige, verdachte en de raadsman;
- De positie van het verhoor in het strafrechtelijk onderzoek;
- Het bestaan van AVR (audio/visuele registratie);
- Het bestaan van juridische kaders bij kwetsbaarheid van gehoorde.

Na de BVO kan de Deelnemer in eigen woorden uitleggen wat:

- Het pressieverbod inhoudt.

Achtergrond/theorie

Tijdens een verhoor wordt de gehoorde bevraagd naar zintuiglijke waarnemingen en komt informatie beschikbaar. Hierbij vindt interactie plaats tussen verhoorder en gehoorde en komen zowel persoonlijke kenmerken en kwaliteiten van de verhoorder en gehoorde naar voren maar ook gevoelens en motieven. De waarnemingsomstandigheden en de werking van het geheugen kunnen de informatie beïnvloeden. Er zijn verschillende methoden en technieken die een verhoorder kan inzetten om het verhoor, en dus het onderzoek naar waarheidsvinding, zo goed mogelijk te laten verlopen.

Na de BVO kent de Deelnemer:

- op hoofdlijnen de SOM (Scenario's Onderzoekende Methode) verhoormethodiek;
- de werking en verstoringen van waarneming en geheugen;
- de eigen kwaliteiten en valkuilen in interacties met anderen.

Na de BVO kan de Deelnemer:

- actief luisteren;
- open vragen stellen;
- samenvatten en vastlegging in de woorden van gehoorde;
- doorvragen;

- gevoelsreflecties geven;
- omgaan met weerstand tijdens het verhoor;
- na afloop van het verhoor op een constructieve manier feedback geven aan de verhoorpartner.

Vorbereiding verhoor

Meestal is er enige tijd om het verhoor voor te bereiden. Dat biedt ruimte om bij de voorbereiding over de volgende facetten na te denken. De doelstelling van het verhoor en de inhoudelijke voorbereiding van het verhoorplan aan de ene kant, de praktische inrichting/uitvoering van het verhoor aan de andere kant.

Na de BVO kent de Deelnemer:

- de waarde van keuzes in verhoorkoppels;
- de waarde van keuzes voor een verhoorlocatie.

Na de BVO kan de Deelnemer:

- het doel van het verhoor vooraf toelichten.

Verhoor uitvoering

Na de voorbereiding van het verhoor volgt de daadwerkelijke uitvoering. Tijdens het verhoor maakt de verhoorder gebruik van de basistechnieken op het gebied van gespreksvoering, is verhoorder flexibel ten opzichte van het verhoorplan en reageert op emoties van en interactie met de gehoorde. Tenslotte is samenwerking met de verhorende collega (koppelgenoot) en transparantie over processen van belang.

Na de BVO kan de Deelnemer:

- gesprekstechnieken op een juiste wijze toepassen (open vragen stellen, doorvragen, luisteren, samenvatten, parafraseren, gevoelsreflectie e.d.);
- de rechten en plichten van een getuige/verdachte mededelen en toelichten;
- het generieke getuigenmodel toepassen;
- een verhoor voorbereiden en uitvoeren volgens de SOM (scenario's onderzoekende methode);
- een heldere voorstructurering/eerste contact voorbereiden en uitvoeren;
- een PGV (persoonsgericht verhoor) voorbereiden en uitvoeren;
- structuur aanbrengen in het verhoor (inleiding, samenvatting, afstemming, afronding)
- objectieve en betrouwbare informatie verzamelen.

Specifieke eisen BVO

UE AOA 12	Opdrachtnemer zorgt voor het tijdig geven van feedback op de leerinterventies die tijdens de zelfstudiedagen door Deelnemers worden gemaakt. Deze feedback ontvangen de Deelnemers voor de start van de fysieke bijeenkomsten.
-----------	--

UE AOA 13	De voorkeur gaat uit naar een blend van voorbereidende en tussentijdse leervormen (zoals e-learning, microlearning, podcasts etc.), gecombineerd met praktijkgerichte simulaties. De
-----------	--

daadwerkelijke oefening van de taak, het verhoor, dient plaats te vinden in een fysieke, simulerende en veilige omgeving.

UE AOA 14 Het doel van de BVO is dat de Deelnemer met de opgedane juridische theorie en de kennis van de gesprekstechnieken, na afronding van de BVO, een eenvoudig getuige- en verdachtenverhoor kan voorbereiden en uitvoeren.

De Deelnemer heeft de BVO positief afgerond als deze alle in de opleiding opgenomen voorbereidende en tussentijdse leervormen (a-synchroon) en de fysieke bijeenkomsten (synchroon) heeft gevolgd en/of actief heeft bijgewoond.

De docent houdt een presentielijst bij van de aanwezigheid van de Deelnemer aan de fysieke bijeenkomsten, welke aansluitend aan de laatste leerinterventie binnen de BVO wordt verstrekt aan de Opdrachtgever/Toetsingscommissie BOD.

UE AOA 15 Opdrachtnemer biedt de mogelijkheid aan de Deelnemer die één of meerdere leerinterventies of fysieke bijeenkomsten, of delen daarvan heeft gemist, deze in overleg met Opdrachtgever zo spoedig in te halen.

UE AOA 16 Opdrachtnemer dient erop toe te zien dat voordat een Deelnemer start met de module BVO, de Deelnemer met goed resultaat de examens van de modules Formeel en Materieel Strafrecht heeft afgerond.